

Afestőművész feljegyzéseiből

Torjay Valter képei a Savaria Tourist Galériában

Szombathely (mt) - Torjay Valter festőművész, művészettörténész kiállítása a Savaria Tourist Galériában nyílt kedden délután. Bevezetőt Tóth Csaba festőművész mondott: kollégája feljegyzéseiből.

- Egy képiró monológiába kezdnek bele, mert érdemes volna publikálni a festő feljegyzéseit. De erre valószínűleg nincs mód, így hát felolvások öszinte gondolataiból - mondta Tóth Csaba. - Torjay Valter pontosan és szépen ír a képzőművészetről, és ez nincs összefüggésben a megszerzett diplomával. Csak Bernáth Aurél tudott így írni a művészetről, könyvből többet lehet tanulni, mint bárhol máshol. Torjay Valter egyen más művészettörténeti könyvből.

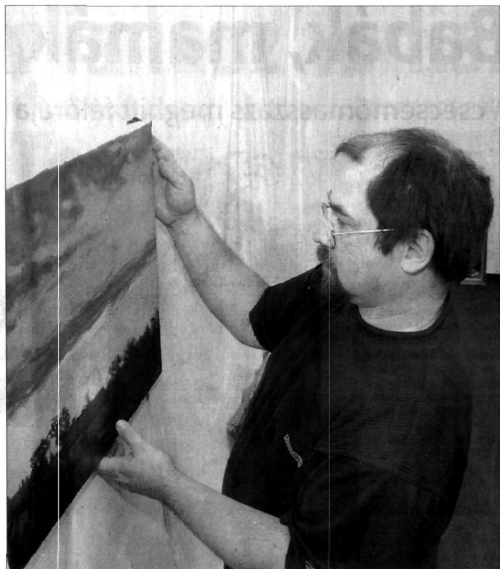
Torjay Valter elmondta: az itt elhangzó mondatokat északra rosszkedvűen vetette papírra, akkor még nem gondolta, hogy Tóth Csaba itt ezekkel idéz majd. A bekezdésekben, gondolatörökben fogalmazott szöveg kitér a kiállításmegnyitók problé-

máira is. Torjay Valter azt írta, nem tehet róla, nem szeret killitás megnyitókra járni, ahol vagy a „mély intellektüelek” vagy a gagyi úgyszólamok szoktak megjelenni. És mindenki a „fontos” emberek udvarol, zabái, vedel, a másokra rosszízű pletykákat szuttog, vag> menekül a másik elől, hogy köszönni se kelljen. Azt írta, soha nem érezte magát olyan reménytelenül magányosnak, mint ezeken a helyeken. A Savaria Tourist Galériában persze magányosságról szó sem volt, hiszen barátok, tanítványok

nyitóját olyan emberre, aki megrészegül a saját hangjától, és képtelen abbahagyni. Ugyanígy tartózkodj a sötétlen szobatudóstól is, aki azt hiszi, hogy akadémiai székfoglalót tart. Mindkét típus képes a legjobb tárlatot is elronlani. Az utóbbi esetleg szakmai megnyitó esetében hasznos lehet, de ilyen végtelenül ritkán adódik.” Tóth Csaba nem akarta elrontani, sőt úgy gondolta, hogy a képeken kívül szövegeivel is beszéljen magáról a festő, mert - mint mondta - „a művészettörtéletről nem kell, nem kitalálni. Val-

ter is folytatja a több évszázados festészeti tradícióit. Jó, hogy van köztünk egy ilyen ember, aki ezt a példái mulajta: így is lehet élni”.

Torjay Valter szerint „a művésznek nem az a fő dolga, hogy gúnyoldjon, mindenben csak a visszas helyzetet lássa és fejeze ki. A mai elidegenedésre és groteszke épülő, cinikus alkotásoknak ez a legnagyobb vetkű. Mert a művészetnek évezredek óta - az igazi művészetnek - fő feladata volt,

Torjay Valter: Ha művészetre oktatsz valakit, mindig dicsérd, tedd félre a durcát, ha nem jön órára

hogy felmutassa azokat a fontos és örök értékeket, melyek nélkül az emberhez méltó élet el nem képzelhető. Ezek egyben mindig kritikák is jelentenek a fennálló, mindenkori embertelenséggel szemben, így a művész betöltötte ősi, varázslói gyógyítói feladatát,

mert megmutatta a kivetető utal. A mai művésztől ez többszörösen hiányzik, következőképp nem művészet, legalábbis az én kritériumaim szerint nem”.

A jelenlegi helyzetről megfogalmazott kulcsmondatok közül is lehet válogatni: „Bar-

bárság és dekadencia: ez a legveszedelmesebb kóktél, ami elképzelhető. Ma először jelentkeznek együtt.” Vagy: „A művészet komolyságát manapság divat megkérődzőlelni. A művészet lehet vidám, de komolytalan nem. Öscink tudták ezt a szabályt.”

Barbárság és dekadencia: ez a legveszedelmesebb kóktél, ami elképzelhető